

Vergaderjaar 2008–2009

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 182

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELE-
GENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 juni 2009

Op 8 juni 2009 zond ik u, mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, een notitie waarin op hoofdlijnen de wijzigingen van Europese Verordening tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van socialezekerheidsstelsel ten opzichte van de huidige Verordening (EEG) nr. 574/72 worden toegelicht (kamerstuk 21 501-31, nr. 176). Tevens gaf ik in deze notitie een reactie op de brief van Transport en Logistiek Nederland (TLN), mede namens CNV BedrijvenBond en FNV Bondgenoten, over de consequenties voor de transportsector van de invoering van de nieuwe verordeningen.

In de reactie van 9 juni 2009 (2009Z10923/2009D28561) vraagt uw commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid mij zo spoedig mogelijk een reactie te verschaffen over de datum waarop de besluitvorming in EU-verband over de Toepassingsverordening is voorzien en ontvangt de commissie graag een nadere reactie toegespitst op de mogelijke consequenties voor de transportsector door de invoering van de nieuwe socialezekerheidswetgeving, zoals aan de orde gesteld in brief van TLN, d.d. 21 april 2009. Tevens verzocht uw commissie mij te bevorderen dat er geen onomkeerbare stappen worden genomen in Europees verband op dit onderwerp.

Met deze brief reageer ik op uw brief van uw Commissie.

De onderhandelingen over de Toepassingsverordening behorende bij Verordening 883/2004 zijn onder het Oostenrijkse voorzitterschap in 2006 begonnen. De Tweede Kamer is vanaf de aanvang in 2006 halfjaarlijks over de voortgang van de onderhandelingen over de Toepassingsverordening geïnformeerd per geannoteerde agenda en verslagen van de Raad WSBCV. Op de Raad WSBCV van 17 december 2008 stond de gehele tekst van de Toepassingsverordening, alle bijlagen en alle beoogde wijzigingen van de Basisverordening geagendeerd voor algehele goedkeuring (gemeenschappelijk Raadsstandpunt). Op 22 april 2009 heeft het Europees

Parlement in tweede lezing de Toepassingsverordening vastgesteld hetgeen betekent dat het Europees Parlement haar goedkeuring hecht aan het gemeenschappelijk Raadsstandpunt over de Toepassingsverordening. De politieke besluitvorming tussen Raad en Europees Parlement is daarmee tot een einde gekomen.

Zoals TLN in haar brief aangeeft, is de speciale aanwijsregel voor de toepasselijke wetgeving op werknemers in de transportsector, in 2004 komen te vervallen¹. In de vereenvoudigde regels voor toepasselijke wetgeving geldt voortaan één uniforme regel voor alle werknemers die in twee lidstaten werken. Een werknemer is voortaan in zijn woonland verzekerd als hij een substantieel gedeelte van de werkzaamheden daar verricht. In de nieuwe Toepassingsverordening is voor de invulling van dit begrip een indicatieve drempel van 25% van de arbeidstijd en/of bezoldiging opgenomen. Voor de beoordeling wordt rekening gehouden met de verwachte situatie in de komende twaalf kalendermaanden.

Verordening (EEG) nr. 1408/71 kende ten aanzien van werknemers die in loondienst werkzaam zijn in twee of meer lidstaten een speciale aanwijsregel voor transportarbeiders. Als hoofdregel geldt onder die verordening dat de wetgeving wordt aangewezen van de lidstaat waar de werkgever gevestigd is of een filiaal heeft. Een uitzondering ziet op de situatie waarin de transportwerknemer in hoofdzaak werkzaam is in de lidstaat waarin hij woont, dan is de wetgeving van het woonland aangewezen. Aan het «in hoofdzaak werkzaam» zijn wordt voldaan als de werknemer doorgaans minimaal 70% van de voor hem gebruikelijke arbeidstijd in zijn woonland werkzaam is.

Onder de nieuwe verordeningen zal een grotere groep werknemers voortaan verzekerd zijn in het woonland. Immers, de drempel van 25% is lager dan die van 70%. Dit neemt niet weg dat ook op dit moment een inschatting wordt gemaakt van de gewerkte arbeidstijd en dat de werkgever in een voorkomend geval premies in verschillende lidstaten zal moeten afdragen. Om te voorkomen dat er een continue switch zal plaatsvinden tussen de toepasselijke wetgeving, wordt vooruitgekeken naar een periode van 12 maanden. De inschatting voor de komende 12 maanden is daarom bedoeld om vooraf te kunnen beoordelen en vastleggen welke wetgeving de komende periode op de werknemer van toepassing zal zijn.

Bij de invulling van de 25% drempel kan de gewerkte arbeidstijd een belangrijk element zijn. Een uitvoeringstechnisch probleem dat TLN in haar brief aankaart, is het ontbreken van een gemeenschappelijk registratiesysteem om de arbeidstijd bij te houden. Ook bij de beoordeling van het 70% criterium op basis van Verordening 1408/71 wordt uitgegaan van de gebruikelijke arbeidstijd. Omdat onder de nieuwe Toepassingsverordeningen het ook aan de uitvoeringspraktijk van de lidstaten wordt overgelaten, kunnen werkgevers hiervoor dezelfde middelen blijven inzetten die zij op dit moment gebruiken om te beoordelen of een werknemer hoofdzakelijk in het woonland werkt. Ik ga daarom graag met TLN na welke mogelijkheden zij hebben en zien voor de registratie van de arbeidstijd.

De nieuwe verordeningen hebben tot doel om het grensoverschrijdend verkeer te stimuleren en eventuele belemmeringen weg te nemen. Voor mogelijke problemen die aan het realiseren van dat doel in de weg staan, dient zo snel mogelijk een gepaste oplossing te vinden. Op 16 juni 2009 is in een gesprek tussen vertegenwoordigers van TLN en van de CVA stilgestaan bij de door TLN voorziene ongewenste gevolgen van de gewijzigde regelgeving in Verordening 883/2004 en in de nieuwe Toepassingsverordening. TLN en de leden van de CVA delen het belang dat een al te

¹ U bent hierover geïnformeerd bij brief van 22 maart 2004, Kamerstukken II, 2003/04, 21 501-31, nr. 41.

frequente wisseling in toepasselijke wetgeving voor zowel de werkgever als de werknemer niet wenselijk is. Tevens is aangegeven dat met het Ministerie bekeken zal worden hoe de toepassing van de verordeningen tot een voor de partijen aanvaardbaar resultaat kan leiden binnen de ruimte die deze daartoe bieden. Ook zal ik nagaan of bij de toepassing van de 25% drempel in de ons omringende landen vergelijkbare vragen worden voorzien en of gesprekken hierover gaande zijn met de transportsectoren. Zodra ik meer informatie hierover heb, zal ik u opnieuw informeren.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner